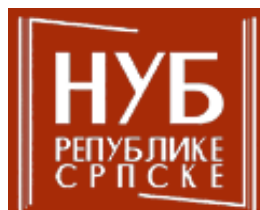

Народна и универзитетска библиотека Републике Српске
National and University Library of the Republic of Srpska

СТАТУТ

Јавне установе Народне и универзитетске библиотеке
Републике Српске

Бања Лука, јуни 2012. године.

На основу члана 17. Закона о систему јавних служби ("Службени гласник Републике Српске", бр. 68/07) и члана 56. Закона о библиотечкој дјелатности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 52/01, 39/03, 112/08), Управни одбор Јавне установе Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске, на 8. сједници одржаној 11.06.2012. године, д о н о с и

С Т А Т У Т

ЈАВНЕ УСТАНОВЕ НАРОДНЕ И УНИВЕРЗИТЕТСКЕ БИБЛИОТЕКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Статутом ближе се уређује правни статус, назив и сједиште Јавне установе Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске (у даљем тексту: Библиотека), према оснивачу и одговорност Библиотеке у правном промету, заступање и представљање Библиотеке, дјелатности и начин обављања дјелатности Библиотеке, унутрашња организација, органи и састав, начин именовања и надлежности, управљање и руковођење Библиотеком, услови за именовање и разрјешење директора Библиотеке, планирање рада и средстава, те друга питања од значаја за рад Библиотеке.

Грамматички изрази употребљени у овом Статуту за означавање мушког или женског рода подразумевају оба рода.

Члан 2.

Библиотека је основана 1936. године као јавна Народна библиотека.

Права и дужности оснивача Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске преузела је Влада Републике Српске Одлуком о проглашењу Народне и универзитетске библиотеке "Петар Кочић" Народном библиотеком Републике Српске "Петар Кочић," бр. 02/1-020-379/99, од 2. априла 1999. године.

Одлуком о измјени Одлуке Владе Републике Српске, бр. 02/1-1170/9, од 7. децембра 1999. године, ова установа преименована је у Народну и универзитетску библиотеку Републике Српске.

Одлуком Владе Републике Српске бр. 04/1-012-2-1174/11, од 2. јуна 2011. године, ова установа мијења назив у Јавну установу Народна и универзитетска библиотека Републике Српске, чији оснивач је Република Српска.

Члан 3.

Библиотека је културна јавна установа која обавља послове из области библиотечно-информационе дјелатности, као и дјелатности заштите покретних културних добара, које се односе на старе и ријетке књиге и библиотечку грађу која има својство архивске грађе од општег интереса.

Дјелатност Библиотеке је дјелатност од општег интереса за Републику Српску.

Библиотека је непрофитна јавна служба која задовољава потребе грађана, као и остваривање другог законом утврђеног интереса у области културе.

Одговорност, права и обавезе оснивача према Библиотеци утврђени су Законом о библиотечкој дјелатности и подзаконским актима у складу са Законом.

Члан 4.

Назив Библиотеке је: Јавна установа Народна и универзитетска библиотека Републике Српске.

Скраћени назив Библиотеке је ЈУ НУБ Републике Српске.

Лого Библиотеке је стилизовани скраћени назив установе: НУБ Републике Српске, исписан ћирилицом на тамноцрвеној подлози.

Датум оснивања Библиотеке је 26. април 1936. године.

Сједиште Библиотеке је у Бањој Луци, улица Јеврејска бр. 30.

Члан 5.

Народна и универзитетска библиотека Републике Српске је правно лице уписано у регистар Основног суда у Бањој Луци и у правном промету одговара свом својом имовином.

Члан 6.

Библиотека има свој знак, лого, суви печат (жиг), печат, штамбиљ и заставу.

Изглед, садржину и употребу знака, библиотечких обиљежја и заставе Библиотеке утврђује Управни одбор Библиотеке посебним актом.

Члан 7.

Печат Библиотеке је округлог облика, пречника 25 mm (велики печат), односно 12,5 mm (мали печат) и садржи знак Библиотеке, те кружно исписан текст ћириличним писмом: ЈУ НАРОДНА И УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ - БАЊА ЛУКА.

Суви печат (жиг) Библиотеке је идентичног облика као и печат.

Библиотека има свој штамбиљ за пријем и отпрему поште, правоугаоног облика, димензије: 30 x 15 mm са текстом из печата, исписан ћириличним писмом и простором за број дјеловодног протокола и датум.

Библиотека може имати и друге печате различитих облика и форми за интерну и другу употребу.

Члан 8.

Коришћење, чување, израда и уништавање печата и штамбиља врши се на основу посебног акта који доноси директор Библиотеке.

Списак свих печата и штамбиља са отиснутим и назначеним изгледом, као и назначеним престанком њихове употребе чува се у Архиви Библиотеке.

Члан 9.

За писано општење са спољним сарадницима, Библиотека користи свој меморандум на српском језику, исписан ћириличним писмом, а по потреби користи и меморандум исписан латиничним писмом, који садржи текст са пуним називом, сједиштем и адресом установе, бројевима телефона, факса, електронском адресом и сајтом Библиотеке.

Библиотека може са својим иностраним сарадницима комуницирати и на страним језицима.

Члан 10.

Библиотека има повељу, плакету и захвалницу које садрже знак Библиотеке, а додјељују се заслужним установама, организацијама и појединцима који су својим радом допринијели развоју и афирмацији Библиотеке.

Ближе одредбе о додјељивању повеље, плакете, захвалнице и других библиотечких признања, као и о њиховом садржају, утврђују се посебним актом који доноси Управни одбор Библиотеке.

Члан 11.

Дан ЈУ НУБ Републике Српске је 26. април, који представља дан када је 1936. године основана Библиотека.

Библиотека слави 24. мај, *Св. Ћирила и Методија*, дан просветитеља и учитеља словенске писмености.

Члан 12.

Библиотека се води у јединственом регистру организација и заједница Републичког завода за статистику и има свој матични број.

Библиотека има матични број осигураника у Јавном фонду за пензијско-инвалидско осигурање Републике Српске.

Библиотека има свој јединствени идентификациони број, ЈИБ, под којим се води у Регистру пореских обвезника Министарства финансија Републике Српске.

Библиотека има свој рачун, који се води у Трезору Републике Српске.

II ЗАСТУПАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ БИБЛИОТЕКЕ

Члан 13.

Библиотеку заступа и представља директор Библиотеке.

У случају одсутности или спријечености директора, Библиотеку заступају и представљају помоћник директора и секретар Библиотеке на основу и у границама посебних овлашћења.

Овлашћење из става 2. даје се у писаном облику.

III ОДГОВОРНОСТ ЗА ОБАВЕЗЕ БИБЛИОТЕКЕ

Члан 14.

Библиотека има својство правног лица са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, другим прописима и овим Статутом.

Оснивач је супсидијарно одговоран за обавезе Библиотеке.

Члан 15.

У правном промету са трећим лицима, Библиотека иступа у своје име и за свој рачун.

За своје обавезе Библиотека одговара својом имовином (потпуна одговорност, скраћено п.о).

Библиотека за своје обавезе не одговара имовином у јавној својини, одговорност за обавезе из става 2. овог члана не односи се на културна добра која Библиотека чува, као и на другу имовину, која је својина Републике Српске.

IV ДЈЕЛАТНОСТИ БИБЛИОТЕКЕ

Члан 16.

Дјелатности, услови и начин обављања дјелатности Библиотеке уређени су важећим позитивним прописима којима се регулише област културе, законским и подзаконским актима којима се регулише област јавних служби и библиотечно-информациона дјелатност, као и одредбама овог Статута.

Дјелатности Библиотеке су:

- 91.01 дјелатност библиотека и архива
- 84.21 инострани/спољни/ послови
- 84.12 регулисање дјелатности јавних установа које обезбјеђују образовање, културне услуге и друге друштвене услуге

- 82.30 организација састанака и пословних сајмова
- 74.30 дјелатности преводилаца и тумача
- 72 научно истраживање и развој
- 72.20 истраживање и експериментални развој у друштвеним и хуманистичким наукама
- 62.0 рачунарско програмирање, савјетовање и припадајуће дјелатности
- 62.01 рачунарско програмирање
- 62.02 дјелатности савјетовања о рачунарима, односно рачунарским системима
- 62.03 управљање рачунарском опремом/хардвер и системима
- 62.09 остале услужне дјелатности које се односе на информационе технологије и рачунаре
- 58.29 издавање осталог софтвера
- 58 издавачка дјелатност
- 58.11 издавање књига, периодичних публикација и остале издавачке дјелатности
- 58.13 издавање новина
- 58.14 издавање часописа и периодичних публикација
- 58.19 остала издавачка дјелатност
- 56.10 дјелатности ресторана и услуге доставе хране
- 56.30 дјелатности припреме и послуживања пића
- 47.79 трговина на мало половном робом/књигама у специјализованим продавницама
- 47.6 трговина на мало производима за културу
- 47.61 трговина на мало књигама у специјализованим продавницама
- 47.62 трговина на мало новинама, папиром и писаћим прибором у специјализованим продавницама
- 18.1 штампање и услужне дјелатности повезане са штампањем
- 18.11 штампање новина
- 18.12 остало штампање

- 18.13 услуге припреме за за штампу и објављивање
- 18.14 књиговезачке и припадајуће услужне дјелатности
- 18.20 умножавање (репродукција) снимљених записа

Библиотека се бави и спољнотрговинским пословањем неопходним за обављање основне дјелатности и допунских дјелатности Библиотеке, а то се посебно односи на привремени извоз и увоз културних добара, старе и ријетке књиге, приликом размјене обавезног примјерка публикација са библиотекама у окружењу у складу са законски предвиђеном процедуром, приликом набавке библиотечке грађе или набавке специјализоване информатичке опреме у оквиру обављања регистроване дјелатности, као и приликом остваривања међународне културне сарадње.

V ОБАВЉАЊЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Члан 17.

У ОКВИРУ ОСТВАРИВАЊА ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА

У функцији остваривања општег интереса у библиотечкој дјелатности, у складу законом, Библиотека обавља послове:

1. Прикупљања, обраде, чувања и давања на коришћење библиотечке грађе.
2. Израде националне, текуће и ретроспективне библиографије, као и других библиографија конститутивних народа, националних мањина и етничких група које живе у Републици Српској.
3. Пријема и чувања обавезног примјерка штампане и на други начин умножене библиотечке грађе, употпуњавања националног фонда библиотечке грађе, организовања централизоване каталогизације и вођење централног каталога библиотечке грађе.
4. Старања о ширењу, популарисању и заштити српске књиге у иностранству.
5. Објављивања и координисања рефералних послова и рада на библиографијама.
6. Координирања изградње и развоја јединственог библиотечко - информационог система на јединственој информационој платформи у Републици.
7. описа јужнословенских ћирилских и осталих значајних рукописа.
8. Заштите библиотечке грађе и одржавања и заштите специјалних збирки, библиотека-легата и спомен библиотека.
9. Матичне дјелатности.
10. Развоја и унапређења библиотечке дјелатности за лица са посебним потребама.
11. Развијања интереса за читање, информисање и библиотечку дјелатност.
12. Очувања и заштите језика и писама конститутивних народа и националних мањина и етничких група које живе у Републици Српској.
13. Организовања културних манифестација и других облика развијања интереса за библиотечку грађу самостално и у сарадњи са библиотекама, културним и образовним установама.

У остваривању општег интереса, Библиотека сарађује са матичним библиотекама у Републици Српској.

Члан 18.

У ОКВИРУ ФУНКЦИЈЕ НАЦИОНАЛНОГ ИНТЕРЕСА

У обављању функције националне библиотеке за Републику Српску, у складу са законом, Библиотека:

1. Води централни каталог библиотечке грађе и електронски каталог.
2. Организује централизовану каталогизацију у Републици Српској.
3. Води централни каталог иностране литературе.
4. Учествује у изради аутоматизованог каталога Републике Српске као заједничке основице библиотечко-документационо-информационог система и научно-технолошких информација.

5. Обезбјеђује функционисање аутоматизованог каталога на територији Републике Српске и врши библиографску контролу над свим библиотекама које учествују у стварању овог каталога.
6. Функционише као републичка агенција за додјелу ознаке ISBN (међународни стандардни књижни број за монографске публикације), као и додјелу ознаке ISMN (међународни стандардни број за музикалије).
7. Врши каталогизацију у публикацији, израђује CIP запис.
8. Врши надзор над реализацијом програма рада специјалних збирки легата и спомен библиотека.
9. Води бригу о заштити књига, рукописа и друге библиотечке грађе која има својство културног добра.
10. Врши размјену публикација са библиотекама у Републици Српској и иностранству.
11. Истражује, прикупља и обрађује библиотечку грађу која се односи на Републику Српску, а налази се ван територије Републике Српске.
12. Усклађује набавку политику са библиотекама у Републици Српској.
13. Формира стручне комисије за рјешавање различитих стручних питања у оквиру Библиотеке на националном, регионалном и интернационалном нивоу.

Члан 19.

У ОКВИРУ МАТИЧНЕ ФУНКЦИЈЕ

У обављању матичних послова библиотечке дјелатности, у складу са законом,

Библиотека:

1. Организује стручно усавршавање библиотечких радника, образује комисије и спроводи полагање стручних испита за радника у библиотечко-информационој дјелатности.
2. Координира рад библиотека које обављају матичне послове библиотечке дјелатности и стара се о набавци техничке опреме за библиотеке.
3. Израђује методска упутства и нормативе за стручно пословање библиотека, као и упутства и рјешења за уређивање простора који користе библиотеке.
4. Води књиге инвентара и израђује алфabetски, стручни и предметни, а по потреби и друге каталоге.
5. Чува један примјерак издатих и штампаних ствари са територије Републике као посебни архивски примјерак.
6. Води Регистар библиотека матичне регије.
7. Прати и проучава стање, потребе и услове рада у библиотечко-информационој дјелатности и предлаже мјере за њено унапређење.
8. Усклађује набавку библиотечке грађе за библиотеке у Републици Српској.
9. Обавља матичну функцију на територији Републике Српске и пружа стручну помоћ организацијама које обављају библиотечко - информациону дјелатност.
10. Води евиденцију организација које обављају информациону дјелатност на територији Републике Српске и прикупља све релевантне информације с тим у вези (фондови, опрема, кадар).
11. Одлучује у другом степену о жалбама на рјешења матичних библиотека донесених у поступку надзора над стручним радом.
12. Врши надзор над стручним радом библиотека универзитета и матичних библиотека у Републици Српској.

Члан 20.

У ОКВИРУ УНИВЕРЗИТЕТСКЕ ФУНКЦИЈЕ

У обављању матичне универзитетске функције, у складу са законом, послови

Библиотеке јесу:

1. Систематско прибављање докумената о тековинама науке, чувању докумената и ширењу научних информација у циљу подстицања идеја за даља достигнућа,
2. Допринос научно-истраживачком раду наставника и сарадника универзитета, као и других научних, културних и јавних радника ван универзитета,

3. Допринос издавачкој дјелатности универзитета и ширењу универзитетских публикација путем размјене, првенствено са универзитетским библиотекама у земљи и иностранству, али и са другим институцијама,
4. Истраживачки рад на пољу библиотекарства и публикување радова из ове области,
5. Допринос процесима наставе на универзитету, уз организовање оспособљавања студената за коришћење научних извора, као и сарадња са универзитетом у погледу перманентног образовања кадра,
6. Бављење теоријом и праксом стварања, преноса, скупљања, похрањивања и коришћења информација,
7. Креирање примјењивих информационих система,
8. Чување по једног примјерка одбрањених докторских дисертација и магистарских радова у Републици Српској,
9. Издавање и достављање билтена и осталих информативних публикација ради селективног пружања информација одговарајућим установама и појединцима,
10. Координација и повезивање у КОБРСОН / Конзорцијума за обједињену набавку научних база за све библиотеке Републике Српске,
11. Дигитализација библиотечке грађе и информација. У оквиру овог сегмента пословања, Библиотека организује, обрађује, чува, презентује и омогућава приступ дигиталној грађи и информацијама локално и на даљину,
12. Сарадња на пољу дигитализације на националном и интернационалном нивоу,
13. Координација активности везаних за међубиблиотечку позајмицу,
14. Обављање послова рефералне дјелатности у Републици Српској и повезивање са другим рефералним центрима у земљи и иностранству,
15. Укључивање у међународни DOI систем оснивањем DOI Агенције за Републику Српску, која додјељује међународни стандардни DOI број за сваки научни чланак објављен у дигиталној форми,
16. Учествовање у категоризацији научних часописа, путем Комисије коју именује надлежно министарство, у складу са законским и подзаконским актима,
17. Учествовање и координација у изради Библиографије научних радника Републике Српске.

Члан 21.

У ОКВИРУ ГРАДСКЕ ФУНКЦИЈЕ

У циљу обављања градске функције и дјелатности јавне библиотеке, у складу са законом, Библиотека:

1. Организује културно-просвјетне активности, путем одјељења градске јединице, као што су књижевне промоције, изложбе, друштвене трибине и сл.
2. Пружа културне и друге друштвене услуге на начин непосредног приступа свим врстама знања и информација.
3. Обезбјеђује услова за лични креативни развој дјеце и младих људи путем креативних радионица.
4. Утиче на развијање свијести о културном наслеђу, уважавању умјетности и научних достигнућа и иновација.
5. Даје подршку и учествује у програмима развоја писмености намијењеним свим старосним категоријама.
6. Даје подршку индивидуалном образовању и самообразовању, као и формалном образовању на свим нивоима.
7. Представља сервис информација за државне органе и организације, предузећа и све јавне субјекте: образовне установе, удружења грађана и фондације у локалној заједници.
8. Унапређује дијалога међу културама и заступа културне различитости.

Члан 22.

У ОКВИРУ ФУНКЦИЈЕ ЗАШТИТЕ КУЛТУРНОГ ДОБРА

У обављању дјелатности заштите културног добра, у складу законом, послови Библиотеке јесу:

1. Заштита старе и ријетке књиге, рукописа и све друге врсте старе и ријетке и вриједне библиотечке грађе која има својство покретног културног добра.
2. Заштита фонда обавезног примјерка који Библиотеци бесплатно и о свом трошку на основу закона доставља издавач који се бави издавањем штампаних и нештампаних публикација, производњом књижне и некњижне грађе, аудиовизуелне и електронске грађе у Републици.
3. Заштита депозитног фонда обавезног примјерка који чине монографске и серијске публикације добијене размјеном обавезног примјерка између Библиотеке са Народне библиотеком Србијом и Библиотеком Матице Српске у складу са законом.
4. Очување старих и ријетких књига, рукописа и друге драгоцене грађе од посебног општег значаја за историју и културу српског народа које се налазе у иностранству.
5. Доношење стручних упутства о условима и начину чувања, коришћења и одржавања одговарајуће врсте покретних културних добара. Библиотека утврђује и прописује методе заштите, чувања и коришћења библиотечке грађе која се чува у другим библиотекама у Републици Српској.
6. Заштита и чување рукописа и преписке истакнутих личности са територије Републике Српске, као и рукописне грађе која се односи на Републику Српску.
7. Брига, заједно са надлежним установама у Републици Српској, за заштиту споменика културе, посебно о заштити књига, рукописа и друге библиотечке грађе која има својство културно-историјског наслеђа.
8. Заштита при коришћењу старих и ријетких књига од изузетног значаја, као и предузимање мјера у вези са њиховом конзервацијом.
9. Пружање стручне помоћи и унапређење рада на заштити старих и ријетких књига, нарочито у погледу савремених метода стручног рада.
10. Старање о стручном усавршавању радника који обављају послове заштите културних добара.
11. Истраживање и евидентира старе и ријетке књиге.
12. Вођење централног регистара старих и ријетких књига по врстама и документацију о њима.
13. Предлагање надлежним органима проглашавање старих и ријетких књига културним добрима од изузетног значаја.
14. Утврђивање услова и начина предузимања мјера техничке заштите на културним добрима.
15. Старање о коришћењу старих и ријетких књига у сврхе одређене законом.
16. Прописивање техничких средстава за обезбјеђивање културних добара од пожара, влаге и неовлашћеног отуђивања.
17. Презентовање старе и ријетке књиге, организација предавања и друге културно-образовне дјелатности.
18. Преузимање: задужбина, легата, фондација и поклона библиотечке грађе, те њихова заштита и трајно чување у складу са Законом о заштити културних добара.
19. Примјена националних и међународних стандарда и упутстава за заштиту старе књиге: обављање заштите традиционалним поступцима (конзервација, рестаурација, микрофилмовање и др.) и новим техникама (дигитализација и сл.).
20. Утврђивање да ли се обрађена публикација која ужива претходну заштиту, за коју се претпоставља да има својство културног добра, може привремено или трајно изнијети у иностранство.

Члан 23.

У ОКВИРУ ИЗДАВАЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Послови издавачке дјелатности Библиотеке у оквиру покренутих едиција јесу:

1. Издавање стручне и приручне библиотечке литературе.
2. Издавање ретроспективне и текуће националне библиографије и других библиографија.
3. Објављивање резултата научно-истраживачког и стручног рада.
4. Објављује и преводи стручне библиотечке литературе и публикације на свим носиоцима информација.

5. Објављивање информативних билтена.

Члан 24.

Библиотека као јавна установа ставља на располагање корисницима својих услуга, све своје ресурсе, библиотечку грађу и информационе изворе, без обзира на старосну доб, расу, пол, вјеру, националност, језик или друштвени положај.

Библиотечко-информациону грађа из посебних фондова и специјалних збирки Библиотека даје на коришћење својим корисницима само у читаоницама Библиотеке.

Библиотека уређује начин, услове пружања библиотечко-информационих услуга корисницима у складу са законима, подзаконским и нормативним актима, стручним упутствима и међународним стандардима.

Члан 25.

Библиотека сарађује са културним установама и организацијама које се баве издавачко-графичком дјелатношћу, научним, просвјетним и васпитним установама, установама заштите културних добара, академијама наука и умјетности, привредним предузећима и организацијама културе у земљи и иностранству, удружењима и фондацијама у области науке, просвјете и културе.

VI УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА БИБЛИОТЕКА

Члан 26.

Дјелатност и послови Библиотеке утврђени одредбама овог Статута обављају се у оквиру основних организационих јединица Библиотеке: националне, матичне, универзитетске, градске службе, те заједничких служби у циљу обављања више функција: националне, матичне, универзитетске и градске.

Организациона структура Библиотеке утврђује се у складу са захтјевима савремене библиотеке, набавне политике, аутоматизоване обраде података, заштите, чувања и коришћења библиотечке грађе и информисања према међународним стандардима, те у складу са захтјевима остваривања јединственог библиотечко-документационо-информационог система у Републици Српској.

Члан 27.

Организација рада, руковођење и друга питања унутрашње организације Библиотеке ближе се одређују Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, тако да се остварује функционално јединство у организацији послова и радних задатака, на основу адекватног планирања, развоја и рада, као и контролом извршења послова и радних задатака.

Члан 28.

Дјелатност и послови Библиотеке обављају се у оквиру:

- управе Библиотеке,
- сектора матичне јединице,
- сектора националне јединице,
- сектора универзитетске јединице,
- сектора градске јединице,
- сектора заједничких служби.

Члан 29.

Секторима Библиотеке управљају руководиоци који су за свој рад одговорни директору Библиотеке.

У оквиру сектора, као основних организационих јединица, формирају се подсектори, односно службе и одјељења, центри и агенције Библиотеке.

VII ОРГАНИ БИБЛИОТЕКЕ - САСТАВ, НАЧИН ИМЕНОВАЊА И НАДЛЕЖНОСТИ

Члан 30.

Органи управљања и руковођења Библиотеком су:
Управни одбор и директор.

УПРАВНИ ОДБОР

Члан 31.

Библиотеком управља Управни одбор.

Управни одбор има пет чланова које именује и разрјешава Влада Републике Српске на приједлог Министарства просвјете и културе, након спроведеног поступка јавне конкуренције.

Мандат чланова Управног одбора је четири године.

Члан 32.

Члану Управног одбора престаје мандат прије истека времена на које је именован:

- 1) на лични захтјев;
- 2) у случају разрјешења;
- 3) избором на функцију која искључује чланство у Управном одбору;
- 4) ако буде правоснажно осуђен за почињено кривично дјело.

Члан Управног одбора може бити разријешен:

- 1) ако поступа на начин који може да наруши угледу Библиотеке;
- 2) ако је због болести или неког другог разлога спријечен да дужи период, а најмање три мјесеца, обавља дужност члана Управног одбора;
- 3) ако на други начин испољава неспособност за обављање дужности.

На поступак разрјешења чланова Управног одбора сходно се примјењују одредбе о њиховом именовану, односно избору.

Одлуку о разрешењу појединих или свих чланова Управног одбора библиотеке доноси Влада Републике Српске на приједлог Министарства просвете и културе.

Члан 33.

Управни одбор Библиотеке обавља сљедеће послове:

- а) доноси Статут Библиотеке,
- б) одлучује о пословању Библиотеке,
- в) усваја извјештај о пословању и годишњи обрачун,
- г) доноси програм рада и финансијски план Библиотеке,
- д) одлучује о коришћењу средстава у складу са законом,
- ђ) одлучује о ревизији и расходовању библиотечке грађе,
- е) утврђује начин пропаганде и популаризације књиге,
- ж) одлучује о чланству библиотеке у међународним организацијама и
- з) врши друге послове утврђене законом и Статутом библиотеке.

Члан 34.

Управни одбор ради и одлучује на сједницама, а одлуке доноси већином гласова укупног броја чланова.

Управни одбор из реда својих чланова именује предсједника Управног одбора.

Поступак сазивања, вођења, одлучивања и друга питања везана за одржавање сједница и начин рада Управног одбора уређују се Пословником о раду Управног одбора.

Члан 35.

Чланови Управног одбора имају право на накнаду за рад у Управном одбору.

Накнаду за рад чланова Управног одбора утврђује Управни одбор.

Накнада ће се исплаћивати из властитих прихода Библиотеке у складу са финансијским планом.

Члан 36.

Управни одбор је за свој рад одговоран оснивачу. Уз колективну одговорност, сваки члан Управног одбора сноси и личну одговорност за свој рад.

ДИРЕКТОР

Члан 37.

Библиотеком руководи директор.

Директора именује и разрјешава Влада Републике Српске након спроведеног поступка јавне конкуренције.

Директор се именује на период од четири године.

Члан 38.

За директора Библиотеке може бити именовано лице које има завршен први циклус студијског програма или еквивалент одговарајуће високошколске установе и најмање три године радног искуства у области културе.

Члан 39.

Директору престаје функција:

- 1) истеком мандата;
- 2) оставком;
- 3) испуњењем услова за старосну пензију;
- 4) ако буде изабран на неку другу функцију неспојиву са функцијом директора;
- 5) ако је правоснажно осуђен на безусловну казну затвора.

Влада Републике Српске може и прије истека мандата разријешити директора са дужности, и то:

- 1) ако поступа на начин који може да наруши углед Библиотеке;
- 2) ако прекорачи своја овлашћења или несавесним односно неправилним радом нанесе већу штету Библиотеци,
- 3) ако је због болести или неког другог разлога спријечен да дужи период, а најмање три мјесеца, обавља дужност директора;
- 4) у другим случајевима предвиђеним законом.

Одлуку о разрешењу доноси Влада Републике Српске на приједлог министра просвете и културе.

У случајевима престанка функције или разрјешења прије истека мандата, Влада Републике Српске ће именовати лице које ће обављати функцију директора до именовања директора у складу са одредбама закона и Статута Библиотеке.

Члан 40.

Директор Библиотеке обавља сљедеће послове:

- а) заступа и представља Библиотеку,
- б) одговоран је за рад и активности Библиотеке,
- в) утврђује нацрте општих аката и програма које доноси Управни одбор,
- г) доноси опште акте који се тичу унутрашње организације и систематизације радних мјеста,
- д) реализује одлуке Управног одбора,
- ђ) именује Комисију за полагање стручног испита у библиотечкој дјелатности у складу са законом и подзаконским актом, које доноси министар просвјете и културе Републике Српске,
- е) главни је и одговорни уредник издавачке дјелатности,
- ж) одлучује о појединачним правима, обавезама и одговорностима радника,
- з) обавља и друге послове утврђене законом.

Члан 41.

Ради координирања рада и руковођења Библиотеком, директор сазива Стручни колегијум.

Стручни колегијум у ужем саставу чине: директор, помоћник директора и секретар.

Стручни колегијум у ширем саставу чине: директор, помоћник директора, секретар, руководиоци организационих јединица и координатори-шефови служби и одјељења Библиотеке.

Стручни колегијум се сазива по потреби, најмање једном мјесечно.

По потреби и по позиву, Стручном колегијуму могу да присуствују и други запослени.

Члан 42.

На Стручном колегијуму се разматрају питања значајна за рад Библиотеке, као што су: питања текућег пословања, организације рада, редовног остваривања планираних задатака, резултата рада, извештаји и планови организационих јединица, адекватна координација рада организационих јединица и радника, предлажу мјере за квалитетније пословање, предузимају мјере за рјешавање питања везаних за запослене раднике.

Члан 43.

Директор Библиотеке је самосталан у вршењу послова и задатака, одговара за резултате пословања и законитост рада Библиотеке, а за свој рад одговоран је Управном одбору и Влади Републике Српске.

Директор Библиотеке ради у складу са усвојеним Планом и програмом рада Библиотеке и одлукама донесеним за његово извршавање.

Члан 44.

Надзор над законитошћу рада и законитошћу општих аката Библиотеке врши Министарство просвете и културе Републике Српске.

VIII ФИНАНСИРАЊЕ И ПЛАНИРАЊЕ РАДА БИБЛИОТЕКЕ

Члан 45.

Библиотека доноси годишњи програм рада и финансијски план који обавезно садржи исказана новчана средства за финансирање програмских активности, као и средства потребна за финансирање текућих расхода који се односе на материјалне трошкове, као и планирање прихода Библиотеке.

Директор Библиотеке је одговоран за припрему финансијског плана, годишњих и других финансијских извјештаја, које разматра и усваја Управни одбор.

Директор Библиотеке је одговоран у дијелу планирања, руковођења и коришћења средстава која припадају Библиотеци, припрема извјештај који се односи на та средства а подноси га Управном одбору на усвајање.

Члан 46.

Библиотека као буџетски корисник финансијски послује у складу са Законом о трезору Републике Српске.

У циљу остварења општег интереса у библиотечко-информационој дјелатности, на Библиотеку се примјењују и одредбе подзаконских акта који се односе на финансирање јавних потреба у култури Републике Српске.

Члан 47.

Библиотека се финансира из средстава буџета Републике Српске у складу са законом, из буџета Града Бања Лука по основу обављања градске функције за рад одјељења градске јединице Библиотеке, као и из властитих средстава, донација, поклона, завјештања и других извора, у складу са законом.

Средства за обављање дјелатности Библиотеке обезбјеђују се:

- из буџета Републике Српске за остваривање законом утврђеног општег интереса који остварује Библиотека,
- непосредно од корисника услуга,
- путем донација, легата, поклона и завјештања,
- других извора насталих обављањем регистрованих дјелатности у складу са законом.

Члан 48.

У буџету Републике Српске обезбјеђују се средства за плате запослених и друга примања по основу радног односа, утврђена општим и појединачним колективним уговорима и средства за куповину библиотечке грађе.

У буџету Републике Српске обезбјеђују се средства за инвестиције у нове намјенске објекте за обављање библиотечко-информационе дјелатности и значајну адаптацију постојећих.

Пренос средстава из буџета Републике Српске врши се уплатом на рачуне крајњих корисника средстава.

У буџету Града Бања Лука обезбјеђују се средства за материјалне и режијске трошкове, текуће и инвестиционо одржавање одјељења градске јединице.

Члан 49.

Библиотека свој програм од општег интереса, са предрачуном потребних трошкова за реализацију доставља надлежном министарству најкасније до краја септембра текуће године за наредну годину.

Библиотека је дужна да најмање једном годишње достави извјештај о свом раду, односно остваривању програма који се финансирају из буџета Републике Српске.

Надлежно министарство врши надзор над реализацијом програма и намјенским коришћењем средстава која се обезбјеђују у буџету Републике Српске.

На годишњи програм рада и финансијски план Библиотеке сагласност даје Влада Републике Српске.

Члан 50.

Запослени у Библиотеци имају право на одговарајућу зараду и остала лична примања у складу са одредбама закона, општег колективног уговора и посебног колективног уговора за запослене у области образовања и културе.

Члан 51.

Средства са којима Библиотека располаже су:

1. основна средства – књижни фонд,
2. средства - рачунарска опрема,
3. инвентар и цјелокупни библиотечки материјал за обављање библиотечко-информационе дјелатности,
4. новчана средства,
5. материјална права која су услов за рад Библиотеке.

Средства Библиотеке користе се према њиховој намјени у складу са законом.

Библиотека одговара за обавезе средствима којима располаже.

IX ЈАВНОСТ РАДА БИБЛИОТЕКЕ

Члан 52.

Дјелатност Библиотеке је јавна.

Јавност рада Библиотеке остварује се у складу са законом.

Библиотека редовно обавјештава јавност о свом раду, а остваривање начела јавности не може бити у супротности са интересима Библиотеке.

Члан 53.

Јавност рада Библиотеке остварује се са правом корисника и заинтересованих лица на слободан приступ информацијама из области библиотечко-информационе дјелатности из рада органа Библиотеке.

Библиотека остварује јавност рада путем средстава јавног информисања, одржавањем конференција за новинаре, давањем изјава овлашћених лица, давањем и дистрибуирањем публикација о културним добрима, организовањем стручних и научних скупова, семинара, јавних трибина, књижевних промоција, изложби и других презентација садржаја из оквира регистроване дјелатности Библиотеке, објављивањем информација на званичној веб страници и другим видовима информисања.

Члан 54.

Културна добра и библиотечка грађа доступни су трећим лицима под условом и на начин прописан законом, другим прописом и унутрашњим општим актом Библиотеке.

X ПОСЛОВНА ТАЈНА И ОБАВЈЕШТАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 55.

Пословну тајну Библиотеке представљају документа, исправе и подаци утврђени одлуком управе Библиотеке, чије би саопштење неовлашћеном лицу због његове природе и значаја било противно интересима и пословном угледу Библиотеке.

Неће се сматрати повредом дужности чувања пословне тајне саопштење ових података на сједницама органа Библиотеке, ако је такво саопштавање неопходно ради обављања послова Библиотеке.

Члан 56.

Лице које саопштава овакве податке дужно је на сједници органа Библиотеке присутне чланове и све остале учеснике упозорити да су ти подаци или документа сматрају пословном тајном и да су је дужни чувати као пословну тајну.

Члан 57.

Управни одбор Библиотеке може посебном одлуком утврдити исправе и податке који представљају пословну тајну, као и поступак проглашења и начин чувања тајне у складу са законом.

Члан 58.

Пословну тајну дужни су чувати сви запослени Библиотеке, који на било који начин сазнају за исправу или податак, који се сматра пословном тајном.

Поред података који су законом проглашени за пословну тајну, пословном тајном у Библиотеци сматрају се:

1. Документа које надлежни органи прогласе службеном тајном;
2. Подаци које директор као повјерљиве саопшти запосленима у Библиотеци;
3. Подаци од посебног друштвено - економског или културног значаја;
4. Подаци које садрже понуде за конкурс или јавно надметање до објављивања резултата конкурса, тј. Надметања;
5. Подаци означени као: тајна/повјерљиви/строго повјерљиви.

Члан 59.

Управа Библиотеке обавјештава запослене о свом раду и пословању Библиотеке, безбједности и здрављу на раду и мјерама за побољшање услова рада и о другим неопходним информацијама.

Обавјештавање запослених у смислу става 1. овог члана врши се путем огласне табле Библиотеке, или путем интерне комуникацијске мреже.

XI ПОЛОЖАЈ ЗАПОСЛЕНИХ У БИБЛИОТЕЦИ

Члан 60.

Положај запослених у Библиотеци регулисан је важећим прописима из области радних односа и другим законским и подзаконским актима.

Члан 61.

Запослени у Библиотеци су обавезни да се укључе у програме континуираног и перманентног професионалног образовања и усавршавања у области библиотекарства и информационих и других друштвених интердисциплинарних наука које се тичу дјелатности Библиотеке а које организује Библиотека у обављању своје матичне и националне функције, или друге високошколске и научне институције, организације и удружења.

Члан 62.

Запослени у библиотечко-информационој дјелатности могу напредовати и стицати стручна и виша стручна звања у складу са законским прописима.

Члан 63.

Запослени у Библиотеци као културној јавној установи и државној институцији од републичког значаја имају статус културних јавних радника, који се требају понашати у складу са професионалним *Кодексом библиотекара*.

XII АКТИВНОСТИ СИНДИКАТА БИБЛИОТЕКЕ

Члан 64.

Библиотека је дужна да обезбиједи услове за рад синдиката. Активности Синдиката Библиотеке не смију ићи на штету обављања основне дјелатности Библиотеке, извршавања програма рада, интереса корисника и радне дисциплине, обезбјеђења сигурности људи и имовине и других правних и физичких лица у складу са важећим прописима.

XIII ОПШТА АКТА БИБЛИОТЕКЕ

Члан 65.

Основни општи акт Библиотеке је Статут. У Библиотеци се доносе и други општи акти на начин утврђен овим Статутом и законом. Општа акта морају бити у сагласности са Статутом.

Члан 66

Статут и општи акти Библиотеке доступни су свим запосленим. Тумачење одредби општих аката даје секретар. Управа Библиотеке је дужна упознати запослене са општим актима Библиотеке приликом заснивања радног односа.

XIV ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 67.

О измјенама и допунама овог Статута одлучује Управни одбор Библиотеке, на исти начин као и у поступку доношења.

Члан 68.

Ступањем на снагу овог Статута, престаје да важи Статут Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске - измјене и допуне Статута, број: 0101-675/00, од 14.09.2000. године.

Члан 69.

Овај Статут ступа на снагу осмог дана од дана доношења одлуке о давању сагласности од стране оснивача, а објавиће се на веб страници Библиотеке.

Бања Лука, 11.06.2012. године
УПРАВНОГ ОДБОРА
Број: 0101-1271/12

ПРЕДСЈЕДНИК

Мр Татјана Марић